Галина КИРПА

ПОЕЗІЯ

ЛЕЧУ У ВИРІЙ

МОВА МОЯ

Мова моя — мов дівчинка у віночку,
йде полем, іде лугом,
терновими стежками йде.
Мова моя — мов ластівка,
летить горою, летить долом,
провіщає мені ясен-день.

Мова моя — немов Берегиня,
що на кожне своє дитятко
дихає і тремтить.
Мова моя — БУЛА! БУДЕ! А нині
я терни в стежках визбирую,
щоб їй було легше ходить…

СКОРО — ДОМА

Летить струмок з гори в долину й — мимо…
А нагорі — Дніпро й Десна проснулись.
Верба подумала: "Ну от і я щаслива".
А котики на ній — мов усміхнулись.

А десь через дощі, вітри і зливи
лелека міряє доріженьку знайому
Та й думає: "Ну от і я щасливий.
Вже скоро — Україна. Скоро — дома".

БЕРЕЗЕНЬ

Зірвався сніг — до ночі не стихає.
Невже Зима надумала вернутись?
Шпаківню у саду вже так гойдає,
що їй завиграшки й перевернутись.

Шпаки негоду переждуть на вишні,
гукаючи мені через дорогу:
— Не бійся хмар — вони уже торішні!
— Не бійся снігу — він же не надовго!

У ЇЖАКІВ ПОЛЯГАЛИ СПАТИ

Несу Їжачкові
горнятко теплого молочка.
Моросить дощик,
а я несу.
— У них уже не світиться,
полягали спати, —
каже старий кіт Мурко.
Та й позіхає —
на мене й на дощик.
А на тепле молочко каже:
— Ня-ав!

ШПАКИ І ШПАЧЕНЯТА

Сидять шпаки і шпаченята,
і дощик цяпає на них.
Вже скоро будуть відлітати,
беруть усіх — старих, малих.

Сидять і дивляться додолу,
де що не крок — лежить горіх.

А їм летіти завтра з дому
о цій негодяній порі!

Летіти довго і питати:
— Чи ми побачимося ще?..

Сидять шпаки і шпаченята,
а дощик робиться дощем.

ДВІСТІ ТИШ

У полі тиша, як на двісті тиш.
Кульбабку вітер зранку розпинає:
— То ти летиш зі мною?
Не летиш?
Виходить, в тебе вирію немає?

ВВЕЧЕРІ

Пливе хмарина — сиза, наче равлик.
Мов бджілка, наробилася земля.
А вечір дибуляє, як журавлик.
А матіола пахне, як своя.

ЗАПЛИВАЄ РАНОК

Запливає ранок
голубим човном:
сонце — за веслярика,
за музику — гном.

Вже година човнику
до берега пристать.

Запливає ранок.
Весла хлюпотять.

МАНДРІВНА КВІТКА

Така у мене квітка,
що дома не сидить,
гасає по сусідах
і стиха бубонить:

— Я зроду мандрівниця,
для мене, як на те,
і громовиць немає,
і сонечко цвіте.

Смородяно! Малиново!
По голови трава!
Чого ж сидіти сидьма?
Чого не мандрувать?

ТОПОЛЯ І КАЛИНА

Тополя — зеленька і красива —
намистечка в калини попросила:

— Чи ж до лиця намисто буде вам?
— Та я поміряю й назад віддам!

— Мені не шкода. Ось — беріть і міряйте.
І, поки птахи не зібралися до вирію,
в дорогу чужодальню і далеку,
дасте мені приміряти лелеку?

ЩОСЬ ЗЕЛЕНЕ

— Ти диви, — каже мама, —
знявся вітер. —
І позачиняла всі вікна й двері.

Коли це Щ о с ь З е л е н е
сіло собі на кватирку,
звісило ноги
аж до підвіконня
й просить:
— Не жени мене звідси, дівчинко,
я не вітер.
Я ще тільки Вітрець.
Я не хочу зривати листя з дерев.
Я не хочу по квітках — потоптом.
Я не хочу зніматись, як вітер…
Можна мені посидіти оттутечки
й трішечки погойдатись?

ДОЛОНЯ ЛІТА

На долоні літа —
самі стежечки,
мов сірі вужі,
шарудять у високій траві.
Ой і побігла б я
тими стежечками,
та не хочу
на сірого вужа
наступити.

ЩОБ РАВЛИКОВІ БУЛО ГАРНО

Та коли б ти, Равлику,
виріс господариком,

то ти б свою хатку
ставив на горбі:
вікнами — до соняхів,
стінами — до ластівок,
стріхою — до зіроньок.
Ну, а двері,
Равлику,
відчини мені!

ГРІМ, ЩО НЕ ВМІВ ГРИМІТИ

"Зроду я так не зумію", —
сказав Молоденький Грім,
коли Діди Громи покотили
свої вози аж ген до пралісу.

"Коли б хто повчив,
то я і навчився б", —
знов сказав Молоденький Грім,
та тільки й того, що заходився
дрібних громенят люляти.

Люляв-люляв і задрімав...
А громенята повистрибували
з хмарин —
колисочок вовняних —
та й ну в крем’яхи гратися...

Сидить на призьбі дівчинка Олянка —
усміхається:
— Е, грому такого ні дівчата,
ні зайці не бояться!

НІЧИЄ ДЕРЕВО І МОЄ

Я знаю, що всяке нічиє дерево
хоче чиїмось бути.
Оця ось тополя — моя.
є у неї ім’я, —
я сама вибирала.
Назвала її — знаєте як? —
Т е т я н к а!
Цитьте… послухайте…
Вона озивається до мене
кожним листочком.
А коли надворі предуже тихо,
так от — анішелесь —
Вона щораз промовляє:
Те-тян-ка… Те-тян-ка…
Ніби учиться говорити.
А я вчуся слухати.

ЯК Я КАЖУ В СВОЄМУ САДУ

Калині кажу:
— Тітко Калино!
Горіхові кажу:
— Дядьку Горіше!
Нагідці кажу:
— Сестро Нагідко!
Барвінку кажу:
— Брате Барвінку!
А Хризантемі:
— Панно!

НАЙДОВШИЙ У СВІТІ ТАНЕЦЬ

Це не Дощ —
у прозорій шовковій сукні.
Це — пані Злива.

Це не Вітер
у крислатому
оксамитовім капелюсі.
Це — пан Вихор.

Кличе пан пані до танцю:
— Потанцюймо!
І пані Злива
Кладе свої невидимі руки
панові Вихрові просто на плечі.
Пан Вихор, мабуть, усміхається,
та його усмішки не видно
за крислатим оксамитовим капелюхом.
І танцюють вони цілий день.
А я скільки сиджу біля вікна,
стільки й дивлюся.
Цікаво, чи є на світі
танець, довший над цей?

МІСЯЦЬ У КОЛИСЦІ

Бабуся Ніч ходить
ген-ген до Дніпра
І при самому березі
у срібній блискучій воді
купає молоденького місяця-серпика.
А тоді закутує його
у свою прозору пелену
і кладе у вербову колисочку —
свого пестунчика...
...А тоді... а тоді...
Зорі заграють у брязкальця,
бабуся Ніч співатиме люлі,
а місяць у колисці чеберятиме,

поки виросте
в повню.

ПАМ’ЯТКИЙ ВЕЧІР

Той пізній вечір дуже пам’яткий:
між зорями виблискує жар-птиця,
під яблунями ходять їжаки.
Сопуть і ходять.
Їм чомусь не спиться.

Вони зітхають тільки:
"ох" та "ах",
коли цвіркун на скрипці зацигоче…
Жар-птиці палять світло на зірках,
а в їжаків такі блискучі очі!

ХОХА

Може, я сиджу й даремно,
може, що й побачу.
За вікном — нікого. Темно.
Там лиш Хоха плаче.

Так півночі десь никає
у саду… В городі…
Де буває — не буває,
а все тільки в шкоді.

Не нагримають на Хоху
ні мама, ні тато.
Через те вона нітрохи
не йде ночувати.

Гульма цілу ніч гуляє,
до самої втоми…
Може, Хоха і не знає,
що я сама вдома?

Х о х а — образ давнього українського фольклору. Хохою лякали дітей.

ХОЛОДНА НІЧ

Хлющать дощі — і тут, і вдалині.
Громи стоять, як вартові, над ними.
Щовечора лягає спати ніч
під мокрими кущами горобини.

На неї блима чорним оком птах,
немовби то не око, а безодня.
І зайчик іспросоння запитав:
— Ти, мабуть, змерзла,
що така холодна?

СИДЬКО Й ТИНЬКО

Сидько сидів, Тинько — тинявся.
Сидько читав собі й сміявся.

Аби ж сміявся тишком-нишком, —
Тинько б не знав про тії книжки.

А то сидить, немов на лихо,
і просто лускає від сміху.

Тинько і місця не знаходить —
з кутка в куток все ходить, ходить…

Вже геть не хочеться тинятись.
І він сказав: "Давай мінятись!

Іди ще ти, Сидьку, в Тиньки,
а я читатиму книжки!"

ПРОХОЖИЙ СЕРПЕНЬ

Вже на троянді — лише спомин цвіту.
До неї в гості не приходять маки.
І наш Дніпро поплакує за літом,
Я трішки помагаю йому плакать.

Троянді — і незатишно, й нестерпно,
Хоч сонце й зазирає їй у вічі.
Куди ти чимчикуєш, друже Серпню?
Хіба уже й спинити тебе нічим?

Не чує Серпень. Він тепер — прохожий.
Він знай біжить.. біжить... не набіжиться...
Коли й вернувся б, то навряд чи зможе
На літо ще хоч раз та подивиться.

Бо на троянді — лише спомин цвіту.
І маки так стоять, немов не маки.
І наш Дніпро поплакує за літом, —
Я трішки помагаю йому плакать.

ЛЕЧУ У ВИРІЙ

Полетіли аж за море
і гусята, й лелечата.
А чого б то нам за ними
в теплий край не відлітати?

Вже я був пішов до річки,
щоб із нею попрощатись.
Вже сказав своїй сестричці,
що збираюсь відлітати.

Почала вона для мене
в небі хмарку вибирати:
— Ти ж, Мишко, пиши частіше
і мені, і мамі. Й тату!

І який він, отой В и р і й ,
де ти будеш зимувати?
Чи там часто ходять в школу?
Чи щодня, чи тільки в свято?

— Не журись, — кажу сестричці, —
опишу усе підряд.
А коли листів не буде, —
значить, вже лечу назад!

ВЕРБА І ЧОВЕН

Заснув старенький човен під вербою.
Верба й собі — старенька, як зима:
ніким не снить, а тільки що — собою.
Старого човна в снах її — нема.

А тільки й є: листочки та листочки,
що падають на воду і в траву.
Верба старенька досинає мовчки,
а біля неї човничок заснув.

ЩОСЬ ЗАЦВІТЕ

Ще не було снігів. Ще тільки вітер
в саду останнє яблучко гойдав.
А прилетів горобчик і про квіти
своїм горобенятам заспівав:

"Вже аніде ні айстрочки немає,
немає чорнобривця і гвоздики.
Та скоро зацвіте щось, я не знаю,
щось дуже-дуже біле і велике.

Цвістиме день, цвістиме два, аж поки…
Аж поки скільки хоч не нацвітеться…"
Лоскоче вітер яблучко за боки —
воно впаде і долі засміється.

МАЛИЙ-МАЛЕНЬКИЙ СНІГ

Малий-маленький сніг, біленький чудасій,
на лаві у садку сідає відпочити.
Він перший син Зими, він не такий, як всі,
боїться він себе украй перетомити

І я йому шепчу: "Ти, сніженьку, сиди
і не літай кудись за вітром слідом!"
А сніг недочува: "Куди? Куди? Куди?
Я вперше тут, і я нікуди не поїду!

Я краще полічу всім яблуням отут
гілки, і гілочки, й тоненькі гілченята.
А ще полоскочу я хвостика коту
і крильця відбілю чорненьким галченятам.

А потім ти гукнеш Олесю і Юрка,
і станете ви всі мене гуртом качати.

Й поставите собі Сніговика,
щоб веселіше зиму зимувати..."

І я сміюсь. Еге! Ну й балакучий сніг!
Він справді не такий, як ті сніги усі.
Він перший син Зими, що прилетів і ліг, —
малий-маленький сніг, біленький чудасій.

ХМАРЕЗНІ ХМАРИ

Хмарезні хмари в небі за селом.
А я пасу ті хмари, наче гуси.
Я так не хочу, щоб це стало сном.
Я навіть спати через це боюся.

Хмарезні хмари йдуть через Дніпро
і на воді, як гусоньки, сідають.
Я так не хочу, щоб це стало сном.
Я навіть їх додому завертаю.

Гукаю їм: "Гиля-гиля-гиля!
Дивіться, хмареня не загубіте!"
Та я для них далеко, як земля, —
їм слів моїх не перекаже вітер!

ПРОЩАЙ, СНІЖИНКО!

Прощай, сніжинко! Ти була красива.
Ще краща, як торік твоя сестра.
Ми ще зустрінемось на тую зиму.
А цій зимі уже пора… Пора!

Уже по неї човники приїхали.
Вітрила білі видно там і тут.

Сідайте, Зимо! Та сідайте ж, Віхоло!
У вирій вас, як птаху, повезуть.

Там будуть вам морози і льоди.
І квіти зацвітуть вам біло й сиво…
Прощай, сніжинко! Відлетиш і ти.
Ми ще зустрінемось на тую зиму.

МОЯ ЯЛИНКА

Ялинко, Новий рік, а ти така сумна.
Зірки гірляндами на сукні в тебе сяють.
— Ой, дівчинко, нехай ця ніч хутчій мина,
а то, гляди, мене ще знайдуть і зрубають.

Ялинко, не журись!
Осьо дивися — я.
Ще й принесла тобі гостинців
півторбинки.
Тебе не продадуть. Ти ниньки вже моя.
У мене не було ніколи ще ялинки.

Такої, щоб в зірках. Живих.
Аж мерехтять.
Такої, щоб на ній сиділо дві сороки.
І вчилися весь день
так гарно промовлять:
— Ял-линко, не жур-рись!
Ял-линко, з Новим р-роком!

ДЕ ХОДИТЬ КОЛЯДИН

У лісі у нетемному,
Де ходить Колядин,

Літають білі янголи
Між сосон і ялин.

Шепочуться ялиноньки,
Голівками хить-хить:
Нарешті поріздвуємо!
Вже цілий світ дзвенить!

Як шурхотять тихесенько
Крилята в янголят!
А скільки позбігалося
Зайчат і лисенят!

Зірки вгорі поблискують —
Ну чисто серпантин!
Кладе різдвяну стежечку
Дідуньо Колядин.

А я ступаю нищечком,
Аби не зарипіть.
Якщо мене побачите,
То мамі не кажіть!